

Bijlage 3 Verbonden partijen

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Doel	Het doel/beleid van de gemeente is het gemeentelijke belang, samen met de andere aandeelhouders vanuit het publiek domein als bezitter van de BNG, handhaven.
Beleid	De gemeente ziet het aandelenbezit in de BNG als een duurzame (langjarige) belegging.
Financiële effecten (gemeente)	Basis voor de dividenduitkering 2024 is het nettoresultaat BNG 2023 Het nettoresultaat BNG 2023 bedraagt € 254 mln. (2022: € 300 mln.). Het dividend 2024 bedraagt € 7.600, per aandeel € 2,16 (dividend 2023 € 8.800, per aandeel € 2,50).
Risico	De politieke, economische en monetaire ontwikkelingen. BNG heeft als rating driemaal AAA.
Financieel en bestuurlijk belang	De gemeente heeft 3.510 aandelen (nominaal à € 2,50, totaal € 8.775). Dit is een belang van 0,0063%.
Bijdrage aan doelstelling programma	Het dividend is een algemeen dekkingsmiddel.
Relatie met programma	Programma OAD
Beleidsvoornemens / beleidskader	De gemeente heeft geen specifieke beleidsvoornemens.
Vestigingsplaats	Den Haag
Doel/openbaar belang	Het doel van BNG Bank 'Gedreven door maatschappelijke impact' vormt de basis van onze strategie Ons Kompas Naar Impact. Een strategie die is gericht op sociaal en duurzaam in combinatie met gezonde financiële resultaten. Zo streeft BNG Bank een jaarlijkse groei in impact na die wij (gekoppeld aan vijf SDG's, Sustainable Development Goals) via onze klanten realiseren. Daarnaast koersen we op een reductie van CO2 van onszelf en onze klanten.
Beleid/voortgang	BNG Bank is van oudsher de bank van en voor het publieke domein. Het doel 'Gedreven door maatschappelijke impact' is leidend voor alle activiteiten van de bank. 'Maatschappelijke impact' verwijst naar de wereld waarin wij wonen, leven

	en werken. Dat wonen, leven en werken wordt mede mogelijk gemaakt door onze kredieten en door de inspanningen van onze klanten en partners. Impact maken wil dus zeggen dat we invloed hebben op de kwaliteit van leven in ons land.
Eigen vermogen verbonden partij	Per begin 2023: € 4.615, waarvan € 4.306 mln. van aandeelhouders Per eind 2023: € 4.712 waarvan € 4.412 mln. van aandeelhouders
Vreemd vermogen verbonden partij	Per begin 2023: € 107.768 mln. Per eind 2023: € 110.819 mln.
Resultaat verbonden partij	De nettowinst 2023 voor aandeelhouders bedraagt € 254 mln. (2022: € 300 mln.). Hiervan wordt 50% uitgekeerd als dividend , € 2,16 per aandeel (2022 € 2,50). Het resterend bedrag wordt toegevoegd aan het eigen vermogen BNG.

Stedin	
Doel	Het aandelenbezit Stedin betreft een duurzame belegging.
Beleid	De gemeente ziet het aandelenbezit in Stedin als een duurzame belegging. De gemeente heeft geen prestatiedoelstellingen.
Financiële effecten (gemeente)	Basis voor de dividenduitkering 2024 gewone aandelen is het nettoresultaat Stedin 2023. Het nettoresultaat Stedin 2023 bedraagt € 169,8 mln. (2022: € 44 mln.). Hiervan wordt € 52,4 mln. als dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders (2022: € 15,6 mln.), een dividend van € 1,07 mln., € 9,22 per aandeel (2022: € 0,364 mln., € 3,13). Over de preferente aandelen Stedin ontvangt Zoetermeer jaarlijks 3% rente € 0,267 mln.). Het dividend Stedin (gewone aandelen en preferente aandelen) is voor de komende jaren begroot op € 1,267mln. De aandelen Stedin kunnen alleen vervreemd worden door een aan/verkoop aan overheidsinstellingen.
Risico	De potentiële investeringen ten behoeve van de energietransitie betreffen aanzienlijke bedragen, waardoor de financieringsbehoefte de komende jaren sterk toeneemt. Als gevolg van 'Het Methodebesluit regionale netbeheerders

	elektriciteit en gas 2022-2026' (opgesteld door de toezichthouder ACM [Autoriteit Consument & Markt]) kunnen de uit de hogere financieringsbehoefte voortkomende extra rente en afschrijvingslasten pas gedeeltelijk op een later moment in de tarieven worden doorbelast. Kortom de kost gaat voor de baat uit. De congestie (tekort aan transportcapaciteit) loopt gestaag op. In grote delen van Nederland is de grens van de capaciteit van het hoogspanningsnet van TenneT in zicht of al bereikt. Naast congestie op het hoogspanningsnet van Tennet lopen we ook steeds vaker tegen de grenzen van ons eigen regionale net aan. Meer over onze congestiegebieden is te lezen op 'File op het stroomnet: congestie'. Stedin heeft als een rating van A-.
Financieel en bestuurlijk belang	De gemeente bezit 116.280 gewone aandelen (nominale waarde € 0), een belang van 2,04% en 18.518 preferente aandelen (waarde € 480,69, totaal € 8.901.417, nominale waarde € 100), een belang van 4,45%.
Bijdrage aan doelstelling programma	Het aandelenbezit Stedin betreft een duurzame belegging.
Relatie met programma	Programma OAD. Programma 3: Leefbaarheid, duurzaam en groen.
Beleidsvoornemens / beleidskader	De afgelopen jaren heeft Stedin met behulp van de ('oude' en 'nieuwe') aandeelhouders het eigen vermogen versterkt om tegen aantrekkelijke voorwaarden geld te kunnen aantrekken om de benodigde uitgaven voor de energietransitie mogelijk te maken. In 2024 is dit traject afgesloten met het binnenhalen van nieuwe aandeelhouders uit de provincies Utrecht en Zeeland, waarmee de spreiding van aandeelhouders over het verzorgingsgebied van Stedin ook nog eens sterk is verbeterd. Stedin richt zich de komende jaren op de ontwikkeling van nieuwe warmtenetten binnen haar eigen verzorgingsgebied.
Vestigingsplaats	Rotterdam.
Doel / openbaar belang	Missie: Samen werk maken van een leefwereld vol nieuwe energie. Visie: De energietransitie mogelijk maken door het sneller bouwen, optimaal benutten en goed beheren van de netten. Prioriteiten: Netcapaciteit (Bouwen en Benutten). Netkwaliteit (Beheren). Overige doelen: Dienstverlening & effectiviteit, Markt facilitering, Duurzaamheid, Duurzame gassen & alternatieve warmte.

	Randvoorwaarden: Financieel gezond, Medewerkers & leiderschap & cultuur, ICT & verandercapaciteit, Veiligheid & cybersecurity.
Beleid /voortgang	Iedereen in ons verzorgingsgebied toegang geven tot het net. Om dat mogelijk te maken moeten we onze netcapaciteit uitbreiden en de kwaliteit van ons net hoog houden. Dat is onze maatschappelijke opdracht én de kern van onze nieuwe strategie voor de periode 2023-2027. Dat doen we door te bouwen, te benutten en te beheren.
Eigen vermogen verbonden partij	Per begin 2023: € 2.589 mln., waarvan van aandeelhouders € 2.083 mln. Per eind 2023: € 3.221 mln., waarvan van aandeelhouders € 2.715 mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Per begin 2023: € 4.916 mln. Per eind 2023: € 5.063 mln.
Resultaat verbonden partij	De nettowinst 2023 voor aandeelhouders bedraagt € 164,2 mln. (2022: € 43,6 mln.). Hiervan is € 52,4 mln. (2022: € 15,6 mln.) uitgekeerd als dividend (€ 9,22 per aandeel, 2022: € 3,13). Het resterend bedrag wordt toegevoegd aan het eigen vermogen Stedin.

Dunea

Doel	Het gemeentelijk belang, samen met de andere aandeelhouders vanuit het publiek domein als bezitter van Dunea, handhaven.
Beleid	Het aandelenbezit Dunea betreft een duurzame belegging.
Financiële effecten (gemeente)	Volgens de statuten keert Dunea geen winst of dividend uit aan de aandeelhouders.
Risico	Op dit moment heeft Dunea een reserve overcapaciteit van minder dan 5% (5% is het gewenste minimum). De verwachting is dat dit de komende jaren richting 0% gaat. De reservecapaciteit daalt enerzijds door de snelle groei van het aantal inwoners in het verzorgingsgebied en anderzijds doordat het uitvoeren van nieuwe projecten wordt vertraagd

	doordat de vergunningverlening voor het opstarten van projecten steeds meer tijd vergt. Er moeten zich dan geen extreme situaties voordoen waardoor de gevraagde capaciteit niet gerealiseerd kan worden. Wanneer dit onverhoopt toch plaatsvindt, dan treedt het (landelijk vastgelegde) noodplan inwerking voor het afsluiten van vooraf vastgelegde activiteiten/bedrijven. Huishoudens blijven daarbij voorzien van drinkwater, maar in het uiterste geval kan de waterdruk worden verlaagd. Zie voor nadere toelichting bij het kopje Beleidsvoornemens / beleidskader.
Financieel en bestuurlijk belang	Vastgelegd is dat de verdeling van de aandelen Dunea naar rato van het inwonertal van de aandeelhoudende gemeenten is. Periodiek (ongeveer eenmaal per vijf jaar) vindt herverdeling van het geplaatste aandelenkapitaal plaats om niet. In 2023 heeft een herverdeling plaatsgevonden. De gemeente heeft nu een belang van 9,33% (373.309 aandelen met een nominale waarde van € 5) in Dunea (was 9,68%). Tot 2022 werd aan precario rechten op waterleidingen € 0,3 mln. geheven. Vanaf 2022 is het precario op ondergrondse leidingen (wettelijk) afgeschaft.
Bijdrage aan doelstelling programma	Er zijn geen specifieke beleidsvoornemens.
Relatie met programma	Programma 3: Leefbaarheid, duurzaam en groen. Programma OAD.
Beleidsvoornemens / beleidskader	Dunea zet in om de betrouwbaarheid van haar leveringsplicht robuuster vorm te geven door te investeren in de multi-bronnen strategie, het vergroten van de strategische zoetwatervoorraad in de duinen en het optimaliseren van het huidige systeem. Een grote uitdaging voor Dunea is het verhogen van de productie. Het aantal klanten (voornamelijk huishoudens) van Dunea groeit meer en sneller dan tot nu toe verwacht. Ook is de verwachting dat het watergebruik per persoon de komende jaren stijgt. Dit betekent dat geplande projecten en daarmee de investeringen naar voren moeten worden gehaald. De vergunningverlening voor nieuwe projecten wordt alleen steeds omvangrijker en tijdrovender wat vertragend werkt. Bijkomend probleem is dat een aantal systemen toe is aan groot onderhoud en dat dat tijdelijk ten koste gaat van de productie. Hierbij komt kijken dat het steeds tijdrovender wordt om alle benodigde procedures (met name rond natuurvergunningen) te volgen voordat nieuwe investeringen en groot onderhoud kunnen worden uitgevoerd. Ook vraagt de kwaliteit van drinkwater als gevolg van toename in regelgeving op gebied van PFAS en de vervuiling van rivierwater meer investeringen. Voor het onderhoud van het duingebied zijn meer investeringen en beheer nodig. De bovengenoemde ontwikkelingen leiden tot hogere investeringen en exploitatiekosten en daarnaast stijgen de kosten door de gevolgen van de hoge inflatie (met name de kosten voor energie en in iets mindere mate de arbeidskosten zijn hard gestegen. De tarieven stijgen de komende jaren beperkt.

Vestigingsplaats	Voorburg
Doel / openbaar belang	Missie: Onze klanten kunnen erop rekenen dat we iedere dag lekker en betrouwbaar drinkwater leveren en met passie en toewijding voor onze natuur zorgen. Visie: We werken er samen voortvarend en doortastend aan om drinkwater en natuur vanzelfsprekend te houden voor toekomstige generaties.
Beleid / voortgang	Onze strategie is erop gericht om een duurzaam en robuust drinkwatersysteem te creëren met meerdere bronnen, dat ook op de lange termijn goed en veilig drinkwater en leveringszekerheid biedt voor onze klanten. Deze strategie is in 2019 ingezet. Het in 2022 gelanceerde programma Drinkwater voor de Toekomst is in 2024 niet gewijzigd. Met dit strategische programma werken we toe naar een hybride systeem, na 2040. Dat is een systeem waarin we ons huidige natuurlijke rivier-duinsysteem (A) combineren met innovatieve systemen van directe zuivering uit nieuwe bronnen dichtbij (B). Met de duinen realiseren we onder meer voorraadvorming, temperatuurafvlakking en stabiele zuivering; nieuwe zuiveringstechnieken helpen ons tegelijkertijd om een passend antwoord te vinden op bijvoorbeeld nieuwe opkomende stoffen.
Eigen vermogen verbonden partij	Per begin 2023: € 252 mln. Per eind 2023 € 258 mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Per begin 2023: € 371 mln. Per eind 2023: € 387 mln.
Resultaat verbonden partij	De nettowinst 2023 bedraagt € 6,9 mln. (2022: € 6,3 mln.). Dit resultaat is door Dunea toegevoegd aan het eigen vermogen om haar solvabiliteit op orde te houden en om ruimte te krijgen/behouden om in haar toekomstige financieringsbehoefte te voorzien. Het uitkeren van een dividend ten laste van het resultaat is statutair uitgesloten.

	Doelen van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden (hierna: GR GGD en VT Haaglanden) zijn: 1. Het bevorderen, beschermen en bewaken van de publieke gezondheid. 2. Het voorkomen van en de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Doel De Wet publieke gezondheid verplicht gemeenten gezamenlijk een GGD in te stellen en in stand te houden. De Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet bieden de wettelijke grondslag voor een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, dat op grond van de GR de uitvoeringsorganisatie Veilig Thuis wordt genoemd. De GR GGD en VT Haaglanden is de voortzetting van de GR GGD Haaglanden en is sinds 1 januari 2018 aangegaan door de gemeenten Den Haag, Delft, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.
Beleid	Het takenpakket van de GR GGD VT Haaglanden bestaat uit het basispakket GGD, het pluspakket GGD en het pakket VT. Het Algemeen Bestuur (AB) van de GR GGD en VT Haaglanden stelt het uitvoeringsniveau van de takenpakketten vast. De uitvoeringsorganisaties GGD en VT Haaglanden van de gemeente Den Haag voeren de taken uit. Om de relatie opdrachtgever en opdrachtnemer invulling te geven en te versterken zijn afspraken en voorwaarden over de uitvoering vastgelegd in een raamovereenkomst en een dienstverleningshandvest tussen de GR (het openbaar lichaam) en de gemeente Den Haag. De uitwerking van het uitvoeringsniveau van de takenpakketten is vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst. Tot het basispakket GGD behoren de taken die de GGD wettelijk verplicht uitvoert. Tot het pluspakket GGD behoren met name de lijkschouw, de reizigersadvisering en –vaccinatie en de gemeenschappelijke taken over de inspectie van seksinrichtingen. Tot het pakket VT behoren de instandhouding van een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling en taken als voorlichting, coördinatie huisverbod en het verstrekken van informatie en advies. De deelnemende gemeenten kunnen desgewenst ook kiezen voor een lokaal pakket. Dit valt buiten de scope van de GR GGD en VT Haaglanden. De afspraken over de lokale taken worden vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst tussen de gemeente Den Haag en de betreffende regiogemeente. De lokale taken worden uitgevoerd door de betreffende uitvoeringsorganisatie GGD of VT van de gemeente Den Haag. De kosten voor de taken uit het basispakket GGD worden in rekening gebracht op basis van het inwonertal (inwonerbijdrage). Een uitzondering hierop betreft de taak Toezicht kinderopvang. Die wordt bekostigd op basis van een tarief per eenheid. Dat geldt ook voor de taken uit het pluspakket GGD. Voor het pakket VT is in de begroting een onderscheid gemaakt tussen een Wmo-deel en een jeugddeel. Het Wmo-deel komt voor rekening van de centrumgemeenten Delft en Den Haag. Bij het jeugddeel zijn de variabele lasten verdeeld op basis van o.a. het aantal meldingen en adviezen. Daarnaast worden de vaste lasten verdeeld op basis van een inwonerbijdrage.

Financiële effecten (gemeente)	De bijdrage van Zoetermeer aan de GGD bedraagt voor 2024 in totaal € 1,572 mln., waarvan € 1,513 mln. voor het basispakket en € 59.000 voor het pluspakket. De bijdrage Veilig Thuis voor Zoetermeer is voor 2024 vastgesteld op € 1,358 mln. De bijdrage voor de GR-ondersteuning is vastgesteld op € 53.000. De totale bijdrage 2024 aan de GR GGD en VT Haaglanden bedraagt daarmee € 2,983 mln.
Risico	In de GR is bepaald dat financiële tekorten van de uitvoeringsorganisaties GGD en VT Haaglanden, die niet worden gedekt door voorzieningen daaromtrent in de dienstverleningsovereenkomst, niet ten laste van het openbaar lichaam komen. Kosten in verband met veranderingen in taken of eisen aan de GR als gevolg van wetswijzigingen, calamiteiten e.d. zijn – voor zover deze niet binnen bepaalde bandbreedtes vallen – voor rekening van het openbaar lichaam. Eventuele additionele kosten komen ten laste van het weerstandsvermogen van de GR. Als deze niet toereikend is, komen deze kosten rechtstreeks in rekening bij de GR-deelnemers.
Financieel en bestuurlijk belang	De wethouder Zorg vertegenwoordigt de gemeente in het AB. Op grond van de GR kan het AB commissies van advies instellen, waaronder vaste bestuurlijke commissies, bestaande uit leden van colleges van B&W die deelnemen aan de regeling en Veilig Thuis en/of GGD in portefeuille hebben. In de vergadering van het AB van de GR GGD en VT Haaglanden op 9 juli 2018 heeft het AB besloten om vooralsnog geen Bestuurlijke Advies Commissie voor zowel GGD als VT Haaglanden in te stellen. Mocht daar behoefte aan zijn dan kan deze door het AB worden ingesteld. Daarnaast is besloten om de ambtelijke vaste commissies van advies Veilig Thuis en GGD, bestaande uit beleidsambtenaren met Veilig Thuis en/of GGD in portefeuille, in stand te houden.
Bijdrage aan doelstelling programma	Van programma 2 Samen leven en ondersteunen zijn de volgende doelstellingen van belang: 2.1 Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp en 2.3 Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden.
Relatie met programma	Programma 2 Samen leven en ondersteunen.
Vestigingsplaats	Den Haag
Beleid / voortgang	GGD <i>Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorgakkoord (IZA)</i> GGD Haaglanden ondersteunt de gemeenten Haaglanden vanuit drie rollen: 1. Kennispartner in de regionale preventie-infrastructuur. 2. Adviseur voor gemeenten bij het opstellen van de integrale plannen en inhoudelijk op onderdelen (GALA).

3. Regionale verkenning en coördinatie voor vier inhoudelijke onderwerpen: Kansrijke Start, Overgewicht, Valpreventie en Gezonde Leefomgeving.

VTH

Voor 2024 lag de nadruk bij Veilig Thuis op:

1. Uitvoering van het verbeterplan om de kerndienstverdeling verder op orde te brengen.
2. Het versterken van de ketensamenwerking.
3. Deelname aan de proeftuin in de regio Haaglanden. De proeftuin is een van de elf proeftuinen in Nederland waarin het toekomstige Regionale Veiligheidsteam wordt beproefd. Deze nieuwe organisatie is onderdeel van de structuurwijziging in de jeugdbeschermingsketen aangekondigd in het landelijke Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.

Eigen vermogen verbonden partij	Het eigen vermogen per 31-12-2023 is € 2,432 mln. positief. Dit eigen vermogen bestaat uit bestemmingsreserves. Veilig Thuis: Versterken lokale teams (€ 1,342 mln.) GGD: Tijdelijke intensivering (€0, 493 mln.) en Onverdeeld resultaat van de jaarrekening 2023 (€ 0,597 mln.).
Vreemd vermogen verbonden partij	Per eind 2023: € 1,054 mln.
Resultaat verbonden partij	Het resultaat 2023 van de GR GGD en VT Haaglanden is € 0,597 mln. voordelig. Dit valt uiteen in een voordeel op programma GGD van € 0 (incl. overhead), een voordeel op het programma Veilig Thuis (VT) van € 0,326 mln. (incl. overhead) en een voordeel op de GR-ondersteuning van € 0,271 mln. Dit resultaat is toegevoegd aan de bestemmingsreserves bij de GR.

Gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden

Doel	Het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden is een bedrijfsvoeringsorganisatie die tot doel heeft het behartigen van de belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van uitvoering van inkooptaken jeugdhulp. De
------	--

	bedrijfsvoeringsorganisatie is een samenwerkingsverband van de gemeenten Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Voorschoten, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.
Beleid	De samenwerking richt zich met name op het uitvoeren van de gezamenlijke inkoop en contractering, het op verzoek namens gemeenten optreden richting leveranciers om de voorwaarden en eisen, waaronder de overeenkomsten die worden afgesloten te harmoniseren en het op verzoek van een individuele (of cluster van) gemeente(n) contracteren met leveranciers.
Financiële effecten (gemeente)	De door het Servicebureau begrote uitgaven worden door de gemeenten gedragen overeenkomstig vastgelegde verdeelafspraken. De bijdrage voor Zoetermeer was voor 2024 geraamd op € 490.805 excl. BTW. Eventuele resterende tekorten worden verdeeld naar evenredigheid van het aantal inwoners van iedere gemeente.
Risico	(Gedeeltelijk) Terugtrekkende deelnemers is een risico voor de continuïteit van het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden.
Financieel en bestuurlijk belang	Het bestuur van het Servicebureau gevormd door een voorzitter, plaatsvervangend voorzitter en een penningmeester. De directeur van het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden treedt op als secretaris van het bestuur. Financiële tekorten worden verdeeld naar evenredigheid van het aantal inwoners van iedere gemeente per 1 januari van het jaar voorafgaande aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft.
Bijdrage aan doelstelling programma	Het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden draagt bij aan doelstelling 2.1 Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp.
Relatie met programma	Programma 2 Samen leven en ondersteunen.
Vestigingsplaats	Pijnacker-Nootdorp
Beleid /voortgang	In 2024 heeft het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden een bijdrage geleverd aan de regionale aanpak kostenbeheersing jeugd. Ook is een start gemaakt met de inrichting van het regionale zorglandschap vanaf 2027.
Eigen vermogen verbonden partij	Eind 2023: € 0,285 mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Eind 2023: € 4,139 mln.

Resultaat verbonden partij	2023: € 0,461 mln.
----------------------------	--------------------

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Haaglanden

Doel	Het behartigen van de belangen van de gemeenten op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing, en geneeskundige hulpverlening.
Beleid	De taken van de VRH staan benoemd in artikel 3 van de GR. Aan het Algemeen Bestuur worden de taken overgedragen zoals genoemd in artikel 10 van de Wet veiligheidsregio's; 1. Het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; 2. Het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen en ook in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald; 3. Het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak, bedoeld in artikel 3, eerste lid (brandweezorg); 4. Het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; 5. Het instellen en in stand houden van een brandweer; 6. Het instellen en in stand houden van een GHOR; 7. Het voorzien in de meldkamerfunctie; 8. Het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; 9. Het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder 4, 5, 6, en 7 genoemde taken.
Financiële effecten (gemeente)	De bijdrage voor 2024 was € 11,83 mln.
Risico	Het weerstandsvermogen van de VRH is voldoende na het toevoegen van een deel van het resultaat van 2023.

Financieel en bestuurlijk belang	De gemeente Zoetermeer heeft zowel een financieel als bestuurlijk belang in de VRH. De vertegenwoordiger is de burgemeester (lid van het Algemeen - en Dagelijks Bestuur, ook plaatsvervangend voorzitter).
Bijdrage aan doelstelling programma	Waarborgen van de brandveiligheid en het voorbereiden op en bestrijden van de gevolgen van een mogelijke ramp.
Relatie met programma	Programma 5 Veiligheid
Beleidsvoornemens / beleidskader	De beleidsmatige ontwikkelingen binnen de VRH spelen zich af binnen de kolommen brandweer, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke crisisbeheersing en in het verlengde daarvan de multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing, alsook de gemeenschappelijke meldkamer.
Vestigingsplaats	Den Haag
Doel / openbaar belang	In regionaal verband zetten de brandweer, de GHOR, de gemeenten en de politie zich samen in voor de veiligheid van iedereen die in Haaglanden woont, werkt of de regio bezoekt.
Beleid /voortgang	Brandweer Haaglanden levert 365 dagen per jaar, 24 uur per dag brandweezorg in de regio Haaglanden. Brandweezorg omvat brandbestrijding, maar ook waterongevallenbestrijding, incidentbestrijding gevaarlijke stoffen en technische hulpverlening. De brandweer beschikt hiervoor over 23 kazernes met vrijwilligers, beroeps of een combinatie daarvan. Zoetermeer telt 2 kazernes die volledig 'beroeps' zijn. Naast deze taken in het kader van incidentbestrijding, is risicobeheersing een andere hoofdtaak van de brandweer. Deze taak heeft o.a. als doel om brandincidenten te voorkomen of te beperken en kijkt naar de mogelijkheden voor een veilig en effectief brandweeroptreden. Speerpunten voor de brandweer blijven onveranderd de ontwikkelingen op het gebied van energietransitie en verdichting. Organisatorisch blijft ingezet worden op duurzame inzetbaarheid. Momenteel maakt de Meldkamer Ambulancezorg (MKA) deel uit van de VRH. Per 1 april 2025 zal de VRH deze meldkamer overdragen aan de Gemeente Den Haag-GGD Haaglanden. Met deze overdracht wordt deze meldkamertaak – zoals verplicht sinds de inwerkingtreding van de Wet Ambulancezorgvoorzieningen – belegd bij de regionale vergunninghouder op het gebied van ambulancezorg: de Regionale Ambulancevoorziening Haaglanden (RAVH). De gemeente Den Haag-GGD Haaglanden maakt deel uit van de RAVH. De aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) op dit punt bevindt zich in een afrondende fase. Naast deze wijziging, is met de gewijzigde GR ook aangesloten bij recente aanpassingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Het Regionaal Beleidsplan Rampenbestrijding en Crisisbeheersing beschrijft het beleid van de VRH voor de multidisciplinaire voorbereiding op en uitvoering van de rampenbestrijding en crisisbeheersing voor de periode van 2023-2026. Inmiddels is ongeveer vier jaar geleden de landelijke evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's afgerond. Mede op basis hiervan wordt landelijk gewerkt aan een herziening van deze wet. De aanbidding van dit wetsvoorstel aan de Tweede Kamer is voorzien in 2026.

De GHOR richt zich met de thema's 'verbreden van het netwerk' en 'creëert een actueel en gedeeld beeld' op het aansluiten bij bestaande en nieuwe netwerken, het vormen van nieuwe samenwerkingsverbanden en het verrichten van onderzoek naar dynamische samenwerkingsverbanden over (regio)grenzen heen. En er wordt toegewerkt naar een gezamenlijk informatieknooppunt tussen veiligheid en zorg.

Eigen vermogen verbonden partij	Per eind 2023: € 6,865 mln.
---------------------------------	-----------------------------

Vreemd vermogen verbonden partij	Per eind 2023: € 118,103 mln.
----------------------------------	-------------------------------

Resultaat verbonden partij	Het gerealiseerde resultaat over het jaar 2023 bedraagt voordelig € 4,6 mln.
----------------------------	--

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden

Doel	De Omgevingsdienst Haaglanden werkt aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doen zij door het toetsen en verlenen van (milieu)vergunningen en het toezicht houden, handhaven en adviseren van wettelijke milieutaken.
------	--

Beleid	Als principe geldt dat de deelnemers verantwoordelijk zijn voor het beleid. Beleidsvorming gebeurt aan de hand van landelijke kaders, landelijke regelgeving, aanwezige eigen beleidsruimte en gemeentelijke en provinciale bestuurlijke ambities. De uitvoering van deze beleidskaders wordt gelegd bij de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH), voor zover het de uitvoering van over te dragen taken betreft. Bij het ontbreken van beleidsdocumenten volgt de ODH de voor die betreffende overheid geldende landelijke wet- en regelgeving en/of adviseert de opdrachtgevers om beleid op te stellen.
--------	---

Financiële effecten (gemeente)	De deelnemersbijdrage 2024 voor Zoetermeer bedraagt € 1.285.249. Financiering van de taakuitvoering door de ODH heeft in 2024 plaatsgevonden op basis van output, dat wil zeggen aan de hand van de per opdrachtgever te leveren producten en diensten. De deelnemersbijdrage is op basis van voorcalculatie vastgesteld. De verantwoording vindt zowel collectief als per deelnemer plaats op basis van nacalculatie
Risico	Op 24 november 2021 heeft het AB de Integrale nota 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing, reserves en voorzieningen' vastgesteld. Daarin zijn de o.a. de volgende uitgangspunten opgenomen: • Het weerstandsvermogen wordt berekend door de weerstandscapaciteit te delen door de financiële omvang van de in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen risico's, waarbij de ODH streeft naar een weerstandratio van tussen de 1,0 en 1,4; • Bij de kwantificering van de risico's worden uitsluitend de risico's betrokken die van belang zijn voor de continuïteit van de bedrijfsprocessen van de ODH. De maximumomvang van de weerstandscapaciteit is bepaald op maximaal 5% van de bij de begroting geraamde structurele exploitatielasten.
Financieel en bestuurlijk belang	De gemeente heeft zowel een financieel als bestuurlijk belang in de regeling. De deelnemers zijn samen eigenaar van de ODH en sturen deze samen aan. De vertegenwoordiger vanuit de gemeente Zoetermeer is met ingang van juli 2022 wethouder Weerwag als lid van het Algemeen Bestuur.
Bijdrage aan doelstelling programma	De ODH zorgt voor een zo eenduidig mogelijke taakuitvoering in het gehele gebied van Haaglanden, met maatwerkafspraken als het gaat om ambities en bestuurlijke keuzes van de individuele organisaties. De ODH zorgt ervoor dat de taakuitvoering beduidend efficiënter gaat plaatsvinden dan de som van de huidige taakuitvoering in de situatie voorafgaand aan de start van de ODH.
Relatie met programma	Programma 5 Veiligheid (onderdeel toezicht en handhaving) Programma 6 Dienstverlening en Samenspraak (onderdeel vergunningverlening)
Beleidsvoornemens / beleidskader	De ODH is een samenwerkingsverband van de deelnemende gemeenten en de provincie Zuid-Holland o.b.v. de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (ingangsdatum 1 april 2013).
Vestigingsplaats	Den Haag

Doel / openbaar belang	Op grond van het beoogde profiel en de daarbij behorende kenmerken is aan de ODH een aantal concrete doelstellingen verbonden. Deze zijn als volgt: • Zorgt ervoor dat de taakuitvoering gaat voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen zoals die gelden voor robuustheid, onder voorwaarde dat zij daarvoor de opdracht en de financiële middelen krijgt. • Zorgt voor een goede afstemming/samenwerking met partijen. • Zorgt voor een zo eenduidig mogelijke taakuitvoering in het gehele gebied van Haaglanden, met maatwerkafspraken als het gaat om ambities en bestuurlijke keuzes van de individuele organisaties. • Zorgt ervoor dat de taakuitvoering aanmerkelijk efficiënter gaat plaatsvinden dan de som van de huidige taakuitvoering in de situatie voorafgaand aan de start van de ODH. • Zorgt voor een breder pallet aan ontwikkelingsmogelijkheden in termen van specialisme vorming en doorgroeimogelijkheden dan de huidige die er zijn binnen de deelnemende organisaties. • Zorgt ervoor dat specifieke expertise wordt geborgd en waar mogelijk verder wordt uitgebouwd. • Zorgt als klantgerichte organisatie voor borging van de relaties en contacten met de deelnemers c.q. opdrachtgevers (bestuurlijk en ambtelijk) en de bedrijven.
Beleid /voortgang	De ODH staat voor professionele dienstverlening op gebied van milieuvergunningverlening en –handhaving en op het gebied van complexe milieu en ruimtelijke ordeningstaken in de regio Haaglanden. Uitgangspunten daarbij zijn slagvaardigheid en kwaliteit. De ODH geeft hieraan vorm door de capaciteit en gespecialiseerde kennis van de aan deze gemeenschappelijke regeling deelnemende overheden te bundelen. De ODH krijgt de komende jaren met een aantal uitdagingen te maken: 1. De komst van de Omgevingswet. 2. Het rapport van d commissie Aartsen. Dit het rapport heeft geleid tot het opstellen van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel, waarmee de samenwerking tussen de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland verder wordt gestimuleerd.
Eigen vermogen verbonden partij	31-12-2022: € 2,953 mln. 31-12-2023: € 2,654 mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	31-12-2022: € 15,449 mln. 31-12-2023: € 7,256 mln.

Resultaat verbonden partij

De jaarrekening 2023 sluit met een onverdeeld positief resultaat van € 0,897 mln.

Gemeenschappelijke Regeling Bleizo

Doel	De Gemeenschappelijke Regeling Bleizo is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Zoetermeer en Lansingerland. In 2024 is het doel van de gemeenschappelijke regeling aangepast aan de gewijzigde inzichten van de beide deelnemende gemeenten: De GR Bleizo heeft tot doel het binnen diens rechtsgebied ontwikkelen en realiseren van de door de deelnemende gemeenten gezamenlijk besloten ontwikkelperspectief, tot een gemengd woon-werkgebied.
Beleid	Het ontwikkelen van het gebied rond het OV-knooppunt Bleizo richt zich op het realiseren van het ontwikkelperspectief PROEFtuin Bleizo (2021).
Financiële effecten (gemeente)	Er zijn geen directe geldstromen tussen de gemeente Zoetermeer en de GR Bleizo. De deelnemende gemeenten delen ieder voor 50% in de winst of in het verlies van de gemeenschappelijke regeling. De grondexploitatie laat aan het einde van de looptijd een positief resultaat zien van € 9,6 mln. (NCW per 1-1-2024 en excl. vennootschapsbelasting). Tussentijdse bewaking van het resultaat geschiedt door het periodiek herzien van de grondexploitatie. De deelname in de gemeenschappelijke regeling heeft verder geen structureel financieel effect op de begroting. Het doorrekenen van de financiële effecten van een gewijzigd ontwikkelperspectief maakt deel uit van de bestuurlijke opdracht Bleizo-West.
Risico	De benodigde weerstandscapaciteit voor de risico's van de planontwikkeling kan worden gedekt vanuit het positieve resultaat. Met het vaststellen van een nieuwe ontwikkelperspectief en ontwikkelstrategie veranderen ook de risico's. In 2023 heeft Adventure World conservatoir beslag gelegd op de gronden van Bleizo-West en een schadeclaim geëist van € 41 mln. Dit risico is vervallen. De rechter heeft de claim van Adventure World afgewezen.
Financieel en bestuurlijk belang	De deelname in de gemeenschappelijke regeling heeft geen structureel financieel effect op de begroting. De vertegenwoordiging in de gemeenschappelijke regeling is als volgt: Algemeen bestuur: wethouders Weerwag en Iedema en raadsleden Meurs en van der Vlies. Dagelijks bestuur: wethouders Weerwag en Iedema.

Bijdrage aan doelstelling programma	Het sleutelproject Bleizo ligt buiten de gemeentegrenzen van Zoetermeer maar is van directe invloed op de ontwikkeling van Zoetermeer.
Relatie met programma	Programma 7 Inrichting van de stad
Beleidsvoornemens / beleidskader	Versterken van de OV-bereikbaarheid, imago, economie en werkgelegenheid van Zoetermeer.
Vestigingsplaats	Lansingerland
Doel / openbaar belang	De GR Bleizo opereert binnen een publiekrechtelijke setting met name in privaatrechtelijke zin.
Beleid / voortgang	Voor het nog te ontwikkelen westelijk deel van Bleizo is in 2021 door de raden van Lansingerland en Zoetermeer het ontwikkelperspectief PROEFtuin Bleizo vastgesteld. De gronduitgifte heeft echter jarenlang 'on hold' gestaan.. De belangrijkste issues waren het feit dat Lansingerland geen alternatieve locaties heeft aangewezen voor windenergie en een verschil van mening over de status van Bleizo-West in de bedrijfsterreinenstrategie. Eind 2024 is met het sluiten van een concept bestuursovereenkomst tussen de provincie en de gemeente Lansingerland een einde gekomen aan deze impasse. De planontwikkeling voor PROEFtuin Bleizo is recent weer opgepakt. De activiteiten van GR Bleizo waren in 2024 beperkt: • Algemene activiteiten van de projectorganisatie; • Beheer van de gronden; • Activiteiten ten behoeve van de visievormingen ontwikkeling van Bleizo-West; Deze activiteiten passen binnen de exploitatiebegroting van Bleizo.
Eigen vermogen verbonden partij	Het eigen vermogen bedraagt € 2,3 mln. per ultimo 2023. Dit is opgebouwd via door de BBV-richtlijnen voorgeschreven tussentijdse winstnemingen.
Vreemd vermogen verbonden partij	Per 1-1-2023: € 40,3 mln. Per 31-12-2023: € 41,5 mln.

Resultaat verbonden partij	De grondexploitatie laat aan het einde van de looptijd een positief resultaat zien van € 9,6 mln. (NCW per 1/1/2024). Van het saldo komt 50% ten gunste van de gemeente Zoetermeer.
----------------------------	---

Bedrijvenschap Hoefweg/Prisma

Doel	De Gemeenschappelijke Regeling Bedrijvenschap Hoefweg is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Zoetermeer en Lansingerland. Het doel is het ontwikkelen van vestigingsmogelijkheden voor bedrijven uit Lansingerland en Zoetermeer, en ook uit de Metropoolregio Rotterdam Den Haag, en ook voor bedrijven van elders die een belangrijke bijdrage leveren aan de werkgelegenheid.
Beleid	De van de algemene doelstelling 'realiseren van een bedrijventerrein' afgeleide subdoelstellingen zijn vastgelegd en financieel vertaald in de grondexploitatie van het bedrijvenschap. Partijen zijn met de marktpartijen die ook grondposities bezitten een vorm van samenwerking (CV/BV-structuur) overeengekomen, genaamd Prisma, die gericht is op een optimale en integrale realisering van het gehele plangebied.
Financiële effecten (gemeente)	De gemeente Zoetermeer neemt op basis van 50%-50% verdeling deel in de gemeenschappelijke regeling. Dat betekent dat de gemeente voor 50% participeert in het tekort of het overschot dat de gemeenschappelijke regeling uiteindelijk behaalt met de ontwikkeling van haar deel van het bedrijventerrein Prisma. Bedrijvenschap Hoefweg heeft in oktober 2024 de resterende gronden verkocht aan GR Bleizo en het resterende openbaar gebied aan de gemeente Lansingerland. Er zijn nu geen uitgeefbare gronden meer. Het Algemeen Bestuur heeft in juli 2024 het liquidatieplan vastgesteld. Opheffing van GR Hoefweg was voorzien op 01-01-2025. Door vertraging in de afwikkeling van Prisma, waar de GR Hoefweg in deelneemt zal de opheffing in Q1 van 2025 plaatsvinden. De huidige verwachting is dat de grondexploitatie wordt afgesloten met een verwacht positief resultaat van € 11,1 mln. (NCW per 1-1-2024). De deelname in de gemeenschappelijke regeling heeft geen structureel financieel effect op de begroting.
Risico	

Financieel en bestuurlijk belang	De deelname in de gemeenschappelijke regeling heeft geen structureel financieel effect op de begroting. De vertegenwoordiging in de gemeenschappelijke regeling is als volgt: • Algemeen bestuur: wethouders Weerwag en Iedema en de raadsleden Meurs en van der Vlies. • Dagelijks bestuur: wethouders Weerwag en Iedema.
Bijdrage aan doelstelling programma	De ontwikkeling van het bedrijventerrein heeft een directe positieve invloed op de werkgelegenheid en het vestigingsklimaat voor bedrijven in Zoetermeer en haar omgeving.
Relatie met programma	Programma 7 Inrichting van de stad
Beleidsvoornemens / beleidskader	Het realiseren van vestigingsmogelijkheden voor bedrijven door het aanbieden van bouwrijpe grond. Dit leidt tot een toename van de werkgelegenheid voor onder andere de Zoetermeerse bevolking. De nog uit te geven gronden van GR Hoefweg maakten deel uit van het Ontwikkelperspectief PROEFtuin Bleizo. In oktober 2024 zijn deze gronden verkocht aan de GR Bleizo. Voorts zijn enkele kleine snippers openbaar gebied overgedragen aan de gemeente Lansingerland. Per eind 2024 zitten er geen gronden meer in de GR Hoefweg.
Vestigingsplaats	Lansingerland
Doel / openbaar belang	De GR Hoefweg opereert binnen een publiekrechtelijke setting met name in privaatrechtelijke zin.
Beleid / voortgang	De Samenwerkingsovereenkomst Prisma zou tot 2021 lopen. Vanwege een juridisch dossier bij Prisma is de liquidatie daarvan nog niet mogelijk. Vanuit Bedrijvenschap Hoefweg wordt er ingezet op een zo snel mogelijke beëindiging van de samenwerking tussen Bedrijvenschap Hoefweg en de private partijen MRPD en Maasstede Bleiswijk BV in Prisma. Voor 2024 stonden de werkzaamheden rond de afsluiting van Prisma en van het Bedrijvenschap centraal. De resterende uitgeefbare gronden zijn verkocht aan GR Bleizo ten behoeve van de realisatie van het ontwikkelperspectief PROEFtuin Bleizo. De opheffing van GR Hoefweg is voorbereid. Door vertraging bij de opheffing van Prisma schuift de geplande opheffing van Hoefweg door van 01-01-2025 naar later in 2025.
Eigen vermogen verbonden partij	Het Bedrijvenschap Hoefweg heeft per 31-12-2023 een eigen vermogen van € 9,1 mln. Dit is opgebouwd via door de BBV-richtlijnen voorgeschreven tussentijdse winstnemingen. Op basis van de verwachting van een positief eindresultaat van de grondexploitatie wordt aan het einde van de looptijd een voordelig saldo verwacht dat voor 50% ten gunste van Zoetermeer komt.

Vreemd vermogen verbonden partij	Per 1-1-2023: € 8 mln. Per 31-12-2023: € 7 mln.
Resultaat verbonden partij	De grondexploitatie laat, op basis van peildatum einde looptijd, een positief resultaat zien van € 11,1 mln. (NCW op prijspeil 1-1-2024). Van het saldo komt 50% ten gunste van de gemeente Zoetermeer.

Metropoolregio Rotterdam Den Haag

Doel	Het realiseren van een welvarende en bereikbare Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) door het vrijwillig samenwerken met 23 gemeenten.
Beleid	Om deze doelstelling te halen wordt er in de MRDH gezamenlijk gewerkt aan het verbeteren van de bereikbaarheid en het vernieuwen van de economie. Daarvoor is op 26 mei 2023 de strategische agenda MRDH 2023-2026 'Met elkaar, voor elkaar!' door het algemeen bestuur vastgesteld. Hierin staan vier regionale opgaven en zes opdrachten centraal. Vier Regionale opgaven: 1. Herstel van de regio; 2. Groei van de regio; 3. Vernieuwing van de regio; 4. Kwaliteit van de regio. Zes opdrachten 1. Investeren in bereikbaarheid om de inwonersgroei in de regio te faciliteren; 2. Toekomstbestendige economie stimuleren; 3. Vernieuwen van werklocaties; 4. Actieve en collectieve vormen van mobiliteit stimuleren; 5. Versterken van het regionale mobiliteitsnetwerk;

6. Herstellen van het OV-systeem.

In de strategische agenda wordt per opdracht de inzet, de aanpak en rollen, verwachte resultaten, de impact, de middelen en de samenhang gedefinieerd.

De MRDH richt zich op de sectoren waar de arbeidsmarkt het meest knelt en waar het maatschappelijk nut groot is: de IT-, energie-, techniek-, greenport-, zorg- en High Tech Systems Materials-sector en het haven industrieel complex. De MRDH verbindt deze sectoren met het juiste mbo- en hbo-onderwijs en LLO-skills-opleidingen (LLO staat voor Leven Lang Ontwikkelen). Er wordt ingezet op het versterken van het mkb en het stimuleren van innovatie. Verhoging van de productiviteit is nodig en moet deels een antwoord zijn op de steeds verder oplopende personeelstekorten. Slimme innovaties bieden hier oplossingen voor. De MRDH stimuleert innovatie door met strategische partners zoals InnovationQuarter en de provincie Zuid-Holland financiering en schaalvergroting van programma's te organiseren waardoor deze meer maatschappelijke- en economische effecten opleveren. De sectoren IT, energie, techniek, greenport, zorg en High Tech Systems Materials krijgen focus, net zoals het haven-industrieel complex en het daarvoor noodzakelijke mbo- en hbo-onderwijs en LLO-skills onderwijs. Naast arbeid zijn productiviteit en nieuwe bedrijvigheid bepalende factoren voor economische groei. Hiervoor is innovatie nodig. De MRDH focust hierbij op startups, scaleups en het mkb.

Aan de hand van de Strategie werklocaties MRDH sturen de 21 gemeenten op het versterken van de ruimtelijke economische structuur van de regio door marktevenwicht tussen vraag en aanbod van ruimte te stimuleren, het beter benutten van de bestaande werklocaties en het aanjagen van vergroening en verduurzaming. De strategie bestaat uit de modules kantoren, detailhandel en bedrijventerreinen, waarin een visie, strategische opgaven en regionale afspraken zijn opgenomen.

Binnen de MRDH-begroting is Verbeteren Bereikbaarheid vertaald in twee programma's: een programma Exploitatie verkeer en openbaar vervoer en een programma Infrastructuur verkeer en openbaar vervoer. Het programma Exploitatie verkeer en openbaar vervoer betreft de uitvoering van wettelijke taken concessieverlening openbaar vervoer, beheer en onderhoud openbaar vervoer, infrastructuur en de planvormingsbevoegdheid in overeenstemming met de Planwet verkeer en vervoer. Dat laatste vraagt om de inzet van de MRDH voor algemene strategie- en beleidsontwikkeling, autonetwerk, verkeersmanagement en ITS, fietsnetwerk, ketenmobiliteit, reisgedrag en logistiek, duurzame mobiliteit en verkeersveiligheid. Vanuit het programma volgen infrastructurele opgaven die, voor zover de MRDH er financieel aan bijdraagt, onderdeel worden van het programma Infrastructuur verkeer en openbaar vervoer.

Naast het verbeteren van de bereikbaarheid en het vernieuwen van de economie heeft de MRDH zich in 2024 ingezet op regionale samenwerking bij de energietransitie door het Bestuurlijk Netwerk Energie vanuit de MRDH facilitair te ondersteunen (ter beschikking stellen vergaderruimte, geen inhoudelijke rol meer). De 21 gemeenten werken samen binnen het Bestuurlijk Netwerk Energie aan de energietransitie. Gezamenlijk is de Regionale Energiestrategie regio

	Rotterdam Den Haag (opdracht vanuit het landelijk Klimaatakkoord) opgesteld (RES 1.0) die de komende jaren geactualiseerd worden. In een RES-regio maken provincie, gemeenten, waterschappen en netbeheerders afspraken over het opwekken van duurzame elektriciteit, de warmtevoorziening van de gebouwde omgeving en de ontwikkeling van een regionale energie infrastructuur.
Financiële effecten (gemeente)	De gemeente Zoetermeer verstrekt via haar eigen begroting een jaarlijks bijdrage per inwoner. Voor 2024 is deze bepaald op € 2,97 per inwoner. In 2024 bedraagt dit in totaal € 377.344.
Risico	In 2019 is een geactualiseerde beleidsnota Risicomanagement en Weerstandsvermogen opgesteld. De beleidsnota is 12 juli 2019 vastgesteld. Voor de activiteiten binnen verkeer en vervoer is binnen de projecten een risicobuffer aanwezig. Wanneer deze niet toereikend is worden projecten uitgesteld of wordt de bijdrage vanuit BDU-middelen lager. Voor de infrastructurele projecten houdt de MRDH rekening met de mogelijkheid van een 'overplanning'. Dat kan inhouden dat in enig jaar het BDU-fonds (tijdelijk met een maximum van 3 jaar) negatief is. Aan het einde van deze periode dient het saldo nihil te zijn. Voor 2024 en de meerjarenbegroting tot en met 2027 worden geen tekorten voorzien. Het fonds heeft een beperkte investeringsruimte voor projecten die nu nog in de verkenning- en planstudiefase zitten. Maar deze investeringsruimte is onvoldoende om alle ambities uit de Uitvoeringsagenda Bereikbaarheid te kunnen realiseren. De MRDH heeft in december 2016 de verantwoordelijkheid voor de financiering van de investeringen in railvoertuigen en railinfrastructuur van de regionale OV-bedrijven overgenomen van de gemeenten Den Haag en Rotterdam. Dat brengt risico's met zich mee, die in een in 2016 uitgevoerd extern onderzoek nader zijn geduid. In 2024 is een voorstel gemaakt om de verordening die de leningen mogelijk maakt uit te breiden met leningen voor opstallen van busstallingslocaties. Om de risico's te dekken is een reserve gevormd die gevoed wordt vanuit een opslag die de vervoersbedrijven betalen. Op 12 juli 2019 stelde het algemeen bestuur de 'Algemene regels voor uittreding uit de Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2014' vast. Daarin staat opgenomen dat bij uittreding een uittreedensom wordt bepaald: het bedrag dat de uittreedende deelnemer dient te betalen aan de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag (GR MRDH) en dat bestaat uit de schade die de GR MRDH lijdt als gevolg van de uittreding. Voor risico's die samenhangen met de strategische agenda economisch vestigingsklimaat is geen weerstandsvermogen benodigd. De MDRH is extra prudent bij het aangaan van verplichtingen. Het openbaar vervoer, één van de kerntaken van de Metropoolregio, is door de COVID-19-pandemie hard geraakt. Er is sprake van een forse daling van de reizigersinkomsten. Voor de jaren 2020, 2021 en 2022 heeft het rijk een beschikbaarheidsvergoeding en in 2023 een Transitievergoeding verstrekt. Met het Rijk is niet tot overeenstemming gekomen over een pakket van maatregelen om vershraling van het openbaar vervoer te voorkomen. Dit heeft in 2023 geleid tot aanpassing van de dienstregeling. Het algemeen bestuur heeft op 15 december 2023 ingestemd met de besluiten in het kader van Borging toekomstbestendig OV in de hele regio. Financieel is besloten om een reservering in de OV-exploitatiebegroting op te nemen van € 145 mln. Van de € 145 mln. wordt € 137 mln. gedekt uit de beschikbare financiële ruimte binnen het BDU-saldo. Het besluit voor

	deze aanvullende middelen voor het OV zullen uiteindelijk worden verwerkt in de subsidies voor de exploitatie van het openbaar vervoer. In 2024 is via de motie Bikker voorkomen dat het vervoerstarief zou stijgen met 11,7%. Voor 2025 wordt zo'n stijging wel voorzien. Er zijn geen plannen tot verdere aanpassing van de dienstregeling.
Financieel en bestuurlijk belang	De deelnemers zijn de 21 gemeenten en hebben daardoor een financieel en bestuurlijk belang. De burgemeester had zitting in het Algemeen Bestuur. Wethouder Iedema neemt deel aan de bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat en Wethouder Frinking is lid van de bestuurscommissie Vervoersautoriteit.
Bijdrage aan doelstelling programma	Doelstelling 1.3 Bevorderen vestigings-en ondernemersklimaat Doelstelling 1.4 Bevorderen groei werkgelegenheid Doelstelling 3.1 Bevorderen duurzame ontwikkeling Doelstelling 7.2 Bevorderen vernieuwende en gewenste functies voor stad en regio Doelstelling 7.4 Behouden goede bereikbaarheid en bevorderen verkeersveiligheid
Relatie met programma	Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen Programma 7 Inrichting van de stad
Beleidsvoornemens / beleidskader	Uitvoering geven aan de in de strategische agenda MRDH 2023-2026 'Met elkaar, voor elkaar' opgenomen ambities.
Vestigingsplaats	Rotterdam
Doel / openbaar belang	Realisatie van een duurzame internationale metropoolregio waarin bewoners en bedrijven zich optimaal kunnen ontplooiën, (internationale) bezoekers zich welkom voelen en belangrijke woon-, werk, onderwijs- en recreatieve bestemmingen eenvoudig en goed bereikbaar zijn. Versterken internationale concurrentiepositie en economisch vestigingsklimaat van de regio.
Beleid /voortgang	• Afronden variantenstudie (lightrail) Zoetermeer-Rotterdam (ZoRo) en bepalen/zetten vervolgstappen. • Uitwerking en waar mogelijk realisatie van kortetermijnmaatregelen OV-verbinding Zoetermeer-Rotterdam. • Realiseren actieplan Verkeersveiligheid. • Bijdrage aan realisatie van een hoogwaardig en veilig Metropolitaan Fietsroutenetwerk: Rotterdam-Zoetermeer. • Bijdrage aan programmalijn Metropolitaan OV en Verstedelijking met onder meer OV Zoetermeer-Rotterdam. • Versterken agglomeratiekracht. • Herontwikkeling van station Zoetermeer.

- Participatie Project RandstadRail lijnen 3 en 4 (gekoppeld rijden).
- Bijdrage aan Entreegebied station Zoetermeer.
- Ontwikkeling dan wel transformatie van de 'werklocaties': van kantoren en bedrijventerreinen.
- Bijdrage in de uitvoering van de Digitaliseringvoucher regeling MKB Zoetermeer.

Eigen vermogen verbonden partij	Per begin 2023: € 35,4 mln. Per eind 2023: € 33,85 mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Per begin 2023: € 1.532,7 mln. Per eind 2023: € 1.550,1 mln.
Resultaat verbonden partij	2023 € 0,905 mln. (2022: € 0,455 mln.)

Werkbedrijf De Binnenbaan BV

Doel	Werkbedrijf De Binnenbaan BV heeft primair tot doel om zo effectief en efficiënt mogelijk de Wsw (Wet sociale werkvoorziening) uit te voeren voor mensen met een sw-indicatie voor de Zoetermeer, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg. De Binnenbaan BV is daarnaast verantwoordelijk voor de re-integratie naar werk van mensen uit de doelgroep van de Participatiewet. Onderdeel hiervan is de ondersteuning van mensen met een arbeidsbeperking naar (beschut) werk.
Beleid	Met de komst van de participatiewet in 2015 is de instroom in de Wsw afgesloten. Wel blijft De Binnenbaan BV verantwoordelijk voor de huidige sw-werknemers en biedt de Binnenbaan de voorziening Beschut Werk aan zoals geregeld onder de Participatiewet. Het re-integratiebeleid van de gemeente is opgenomen in de nota 'Meedoen met Meerwaarde'.
Financiële effecten (gemeente)	De deelnemende gemeenten betalen de werkelijke kosten voor de uitvoering van de Wsw aan De Binnenbaan BV. De rijksbijdrage per arbeidsjaar loopt terug doordat er geen instroom meer mogelijk is in de Wsw en het bestand langzaam ouder wordt en daardoor uitstroomt. De gemeente Zoetermeer staat garant voor het werkkapitaal van De Binnenbaan

	BV. Naast de werkelijke kosten van de uitvoering van de Wsw betalen de aandeelhoudende gemeenten Rijswijk en Leidschendam-Voorburg een tarief met risico-opslag voor de overige dienstverlening die zij afnemen. De gemeente Zoetermeer betaalt naast de werkelijke kosten volgens de vijfjarige Dienstverleningsovereenkomst en de jaarlijks Opdracht- en budgetbrief een tarief voor de overeengekomen dienstverlening voor de doelgroep Participatiewet. De loonkosten van mensen met een beschutte werkplek worden volledig vergoed.
Risico	De dalende rijksbijdrage en instroomstop voor de doelgroep Wsw leidt tot een daling van inkomsten van De Binnenbaan en daarmee tot druk op het exploitatieresultaat. De aandeelhoudende gemeenten hebben besloten de Wsw activiteiten voort te zetten in combinatie met re-integratie activiteiten in Werkbedrijf De Binnenbaan BV om deze ontwikkelingen het hoofd te bieden.
Financieel en bestuurlijk belang	Werkbedrijf De Binnenbaan BV is een Privaatrechtelijke onderneming met drie aandeelhouders. De gemeente Zoetermeer houdt 98% van de aandelen en de gemeenten Rijswijk en Leidschendam-Voorburg elk 1%.
Bijdrage aan doelstelling programma	Doelstelling 1.5: Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie
Relatie met programma	Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie
Beleidsvoornemens / beleidskader	Zie bij Beleid en doelstelling 1.5.
Vestigingsplaats	Statutaire vestigingsplaats in Zoetermeer, nevenlocaties in Leidschendam-Voorburg en Rijswijk.
Doel / openbaar belang	Werkvoorziening voor personen met een arbeidshandicap en begeleiding van mensen naar werk. Dat is een publiek belang..
Beleid / voortgang	De aandeelhoudende gemeenten voeren de regie op de Wsw en beheren de geldstromen (rijksbijdrage + gemeentelijke bijdrage). Gemeente Zoetermeer voert alle re-integratie activiteiten via de Binnenbaan uit. De gemeenten Rijswijk en Leidschendam-Voorburg voeren de re-integratie van de doelgroep Participatiewet geheel, respectievelijk grotendeels zelf uit.
Eigen vermogen verbonden partij	Per 1-1-2023: € 0,773 mln. Per 31-12-2023: € 1,176 mln.

Vreemd vermogen verbonden partij	Per 1-1-2023: € 6,160 mln. Per 31-12-2023: € 6,706 mln.
Resultaat verbonden partij	2023: € 0,403 mln.

VNG	
Doel	De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is de organisatie die alle gemeenten in Nederland en de overzeese gebieden verbindt. De vereniging heeft als doel om de lokale overheid te versterken, zodat gemeenten hun inwoners optimaal kunnen bedienen. Belangenbehartiging, kennisuitwisseling en het gezamenlijk uitvoeren van maatschappelijke opgaven zijn de kerntaken van de VNG.
Beleid	Gemeenten houden zich bezig met een breed scala van onderwerpen. De VNG houdt zich dan ook bezig met alle beleidsvelden waar gemeenten zich mee bezig houden.
Financiële effecten (gemeente)	Het bedrag dat een gemeente aan contributie betaalt, is afhankelijk van het aantal inwoners. Het uitgangspunt voor het aantal inwoners wordt per 1 januari van het voorgaande jaar bepaald aan de hand van de cijfers van het CBS: Zoetermeer had op 1 januari 2023 126.998 inwoners. Zoetermeer valt onder de categorie van 25.000 tot 200.000 inwoners en betaalde in 2024 € 1,521 per inwonersaantal tussen 25.000 en 200.000. Voor 2024 kwam dit neer op € 200.719. De contributie steeg in 2024 met 6,1% ten opzichte van 2023. Deze stijging was bedoeld voor loon- en prijsontwikkeling op basis van CPB-indexcijfers. Dit omvatte ook een stijging van 1% bedoeld voor de groei naar volledige dekking van de kosten van de kernorganisatie VNG vanuit de contributie.
Risico	Geen.
Financieel en bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente bij Algemene Ledenvergaderingen. Wethouder Iedema is lid van het College van Arbeidszaken.

Bijdrage aan doelstelling programma	De inspanningen op het gebied van belangenbehartiging, kennisuitwisseling en het gezamenlijk uitvoeren van maatschappelijke opgaven van de VNG dragen bij aan alle programma's.
Relatie met programma	Alle.
Beleidsvoornemens / beleidskader	De VNG focuste t/m 2024 op zes inhoudelijke thema's: de informatiesamenleving, de gemeentelijke dienstverlening, fysieke opgaven, de inclusieve samenleving, democratisch besturen en een actieve ledenorganisatie. Onder de titel 'Stap naar voren' focust de nieuwe verenigingsstrategie van de VNG t/m 2030 op vijf ontwikkelthema's: 1. Gemeenten ontwikkelen zich tot één sterke bestuurslaag 2. Gemeenten investeren in het leren van elkaar om hun bestuurskracht en de kwaliteit van de uitvoering te versterken 3. De VNG ontwikkelt zich verder als knooppunt van netwerken 4. De VNG ontwikkelt zich ook tot de vereniging van gemeenten die samenwerken in regio's We versterken de betrokkenheid van de leden bij de besluitvorming en de kwaliteit daarvan, en ook het bijbehorende mandaat van de VNG naar het rijk.
Vestigingsplaats	Den Haag
Doel / openbaar belang	Drie pijlers, kennisdeling, belangenbehartiging en dienstverlening voor gemeenten vormen de basis van de vereniging.
Beleid /voortgang	In 2024 hebben de gemeenten gezamenlijk in kaart gebracht wat voor 2025-2030 de belangrijkste thema's zijn en wat deze betekenen voor de rol en het functioneren van het lokaal bestuur. Het streefbeeld voor 2030 is driedelig. Ten eerste ziet de VNG graag dat de bestuurs- en uitvoeringskracht van gemeenten volledig aansluiten bij de opgaven van de lokale overheid. Ten tweede dat gemeenten als collectief dan een cultuur hebben gecreëerd waarin (van en met elkaar) leren en ontwikkelen, op alle niveaus, centraal staat en daarin actief wordt geïnvesteerd. Laatste onderdeel van het streefbeeld is dat in 2030 sprake is van een robuuste gemeentelijke kennisinfrastructuur die ondersteunend is aan de visie-, beleidsontwikkeling, sturing en uitvoering en deze wordt gevoed door gemeenten, medeoverheden en kennisinstellingen.
Eigen vermogen verbonden partij	Eind 2023: € 56,301 mln.

Vreemd vermogen verbonden partij	Eind 2023: € 118,819 mln. (schulden: € 116,669 mln. + voorzieningen: € 2,150 mln.).
Resultaat verbonden partij	Financieel resultaat 2023: € 3,758 mln. positief.

Stichting BusinessPark Haaglanden (BPH)	
Doel	- Het versterken van de regionale samenwerking tussen de deelnemende gemeenten op het gebied van bedrijfshuisvesting ten behoeve van het behouden en vestigen van bedrijven en daarmee de werkgelegenheid in de Haagse regio. Met de samenwerking wordt beoogd het thema ‘werken’ een gelijkwaardige plek te geven in de complexe integrale verstedelijkingsopgave. Deelnemende gemeenten zijn: Den Haag, Rijswijk, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Delft, Leidschendam-Voorburg en Zoetermeer. - Verkend is een mogelijke doorontwikkeling van de organisatie gericht op de landelijke opgave: ruimte voor economie door het juiste bedrijf op de juiste plek en het beter benutten van bestaande bedrijventerreinen. Dit heeft geresulteerd in voortzetting van de huidige samenwerking met een verbreding met industrieschap IPP Haaglanden en afspraken over verdieping op thema's en praktijkcasussen.
Beleid	De stichting tracht haar doel te bereiken door onder meer: - Het (verder) professionaliseren van het regionaal loket (front-office) van Businesspark Haaglanden voor ondernemers; - Het intensiveren van de samenwerking met adviseurs in bedrijfshuisvesting; - Het begeleiden van het proces van uitplaatsingen van bedrijven als gevolg van transformatie/herstructurering; - Het leveren van een bijdrage aan het formuleren van nieuw beleid (door monitoring & signalering vraag/aanbodontwikkeling binnen de regio) en het tot uitvoering brengen van beleid;

	Het als netwerkorganisatie aanspreekpunt zijn voor de Metropoolregio Rotterdam Den Haag en de Provincie Zuid-Holland en om de vragen met betrekking tot beter benutten verder te onderzoeken en mee te denken over (de ontwikkeling van) instrumenten om daadwerkelijk de ruimte beter te gaan benutten.
Financiële effecten (gemeente)	De gemeente Zoetermeer heeft op de eigen begroting jaarlijks ongeveer € 25.000 voor de bijdrage aan de stichting. Dit bedrag is gebaseerd op de verdeelsleutel die staat opgenomen in het reglement. Zoetermeer draagt 15% van de jaarlijkse kosten bij.
Risico	Voor de gemeente zijn er geen financiële risico's aanwezig. Bij een eventueel financieel risico van de stichting is de gemeente maximaal de eigen bijdrage voor een jaar kwijt.
Financieel en bestuurlijk belang	De deelnemers zijn de 7 gemeenten en hebben daardoor een financieel en bestuurlijk belang. De wethouder economie heeft zitting in het Bestuur. De gemeente is in de directieraad ambtelijk vertegenwoordigd.
Bijdrage aan doelstelling programma	1.3 bevorderen vestigings- en ondernemersklimaat 1.4 bevorderen groei werkgelegenheid
Relatie met programma	Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie
Beleidsvoornemens/ beleidskader	Uitvoering geven aan het jaarplan. De activiteiten van BPH zijn gericht op behouden van wat er is totdat er meer duidelijk is over de doorontwikkeling. Activiteiten worden ingestoken vanuit twee lijnen: 1. Beter benutten van de bestaande bedrijventerreinen; 2. Juiste bedrijf op de juiste plek Centrale actiepunten zijn: - BPH deelt als netwerkorganisatie beschikbare kennis en kunde. - BPH is een netwerkorganisatie en gesprekspartner voor PZH en MRDH en andere samenwerkingsverbanden gericht op bedrijvigheid (zoals: SKBN). - BPH heeft het aanbod van bedrijfshuisvesting van de deelnemende gemeenten scherp in beeld. - BPH draagt op de schaal van de Haagse regio bij aan het bij elkaar brengen van vraag naar en aanbod van voldoende en passende bedrijfshuisvesting.

Vestigingsplaats	Zetel in de gemeente 's- Gravenhage
Doel/openbaar belang	De schaal waarop de bedrijventerreinenmarkt zich beweegt, is bovengemeentelijk. Bedrijven kijken veelal op regionale schaal naar vestigingsplaatsen en uitbreidingsmogelijkheden. Activiteiten van bedrijven volgen zelden bestuurlijke grenzen maar vinden plaats in een marktregio. Binnen de MRDH is de Haagse regio één van de drie marktregio's, waarbinnen bedrijven zich vestigen dan wel uitbreiden en/of verhuizen. De gezamenlijke doelen zijn economische ontwikkeling en het creëren en behoud van werkgelegenheid in de Haagse regio, het bieden van voldoende passende vestigingsplekken op bedrijventerreinen en het tegengaan van onnodige onderlinge concurrentie tussen gemeenten. Businesspark Haaglanden werkt vraaggericht en zoekt naar pragmatische oplossingen, op het juiste schaalniveau.
Beleid/voortgang	Er zijn regionaal een aantal ontwikkelingen gaande: a) schaarse ruimte en tekort aan nieuw uitgeefbare grond voor bedrijven en werklocaties in stedelijk gebied, b) transformaties in stedelijke gebied waar bedrijven worden verjaagd en c) de druk op bestaande terreinen als gevolg van o.a. die woningbouwontwikkelingen. Hierdoor ontstaat de noodzaak om de ruimte op bestaande bedrijventerreinen beter te benutten en daarbij te streven naar het juiste bedrijf op de juiste plek. Dit zijn oplossingsrichtingen waar gelet op omvang, benodigd kapitaal, complexiteit, samenhang en afstemming in de regio gezamenlijk op ingezet moet worden. Een heldere structuur én een goede uitvoeringsorganisatie is van belang om resultaat te boeken. Geconstateerd is dat op verschillende ambtelijke en bestuurlijke tafels in wisselende samenstellingen over bovenstaande onderwerpen wordt gesproken. BPH verkent welke rol zij daarin kan innemen. Eind 2024 is daarvoor de samenwerking uitgebreid met industrieschap IPP Haaglanden.
Eigen vermogen verbonden partij	Per eind 2023: € 30.000 Per begin 2023: € 58.011
Vreemd vermogen verbonden partij	Per eind 2023: € 45.090 Per begin 2023: € 0
Resultaat verbonden partij	2023: € 17.079 voordelig 2022: € 13.487 nadelig

Vereniging De Brede Stroomversnelling

Doel	Uitvoering van het klimaatbeleid. De raad heeft op 12 september 2016 besloten om Nul op de Meter concepten toe te passen waar mogelijk.
Beleid	Stroomversnelling en haar leden hebben als oogmerk een impuls te geven aan de energietransitie in de gebouwde omgeving. Stroomversnelling is in eerste instantie een vereniging van corporaties, bouwers, toeleverende industrie, netwerkbedrijven en regionale overheden maar de bedoeling - van de initiatiefnemers en de huidige trekkers – is breder. Stroomversnelling wil een beweging zijn waarin deelnemers zich gezamenlijk verantwoordelijk voelen voor de energietransitie en waarin ze, door samen op te trekken, versnelling weten te realiseren in het realiseren van deze doelstelling.
Financiële effecten (gemeente)	Jaarlijkse lidmaatschapsbijdrage van € 5.000.
Risico	Ten tijde van het uitbrengen van de jaarrekening 2023 van de vereniging is er nog steeds sprake van onduidelijkheid over het recht op teruggave van omzetbelasting op inkopen en de verplichting tot het afdragen van omzetbelasting over subsidieontvangsten. Hierover is overleg gaande met de Belastingdienst. Het overleg met de Belastingdienst kan leiden tot zowel een teruggave als een naheffing van omzetbelasting over de periode 2015 tot en met 2018. Er is ondertussen wel een formeel verzoek gedaan voor teruggave over de periode 2018 die kan leiden tot een storting van de belastingdienst. De gemeente is alleen lid en is geen risicodrager. Als de vereniging bij ontbinding een tekort heeft, hoeft de gemeente als lid daaraan niet bij te dragen. Dit hangt samen met de rechtspersoonlijkheid van de vereniging en het feit dat de vereniging een eigen, afgescheiden vermogen heeft. Als de vereniging wordt ontbonden, gaat dat volgens de regels over de vereffening van het afgescheiden vermogen.
Financieel en bestuurlijk belang	Stroomversnelling heeft op dit moment ongeveer 50 leden en meerdere partnerschappen. De samenstelling van het ledenbestand geeft direct een helder beeld van de breedte van Stroomversnelling: woningcorporaties, aanbieders (bouwbedrijven), toeleverende industrie, gemeentes en netwerkbedrijven. Daarnaast heeft Stroomversnelling al een aantal partners - CVW, Federatie Ruimtelijke Kwaliteit, Efectis, de Woonbond en Hogeschool Utrecht. Stroomversnelling is zelf partner van de vernieuwingsagenda van Aedes. Stroomversnelling staat open voor elke partij die inzet wil leveren op, en kan bijdragen aan, de (door)ontwikkeling van woningconcepten en de transitieopgave. Omdat het een vereniging is van koplopers en actieve volgers wordt altijd kritisch gekeken hoe partijen die zich willen aansluiten de beweging en benodigde ontwikkeling verder kunnen versterken. Het doel is daarom niet veel groter te worden in aantallen dan ongeveer 100 leden. Deze beperkte groei-doelstelling heeft consequenties voor de financiële slagkracht van de vereniging. Om die reden is er veel aandacht voor bijdragen van overheden.

Bijdrage aan doelstelling programma	3.1 Bevorderen duurzame ontwikkeling.
Relatie met programma	Programma 7 Inrichting van de stad
Beleidsvoornemens / beleidskader	1. Volop werken aan de ontwikkeling, van het aanbod, de vraag en de daaraan gerelateerde marktcondities voor concepten waarmee woningen en/of wijken aardgasvrij en spijtvrij CO2- en/of energieneutraal gemaakt kunnen worden in alle marktsegmenten. 2. De realisatie van een zodanige kostprijsreductie (schatting 25%-30%), op NOM of NOM-Ready aanbod met gegarandeerde functionele prestaties (minimaal rond energie, binnenmilieu en veiligheid), waarmee een woonlastenneutraal aanbod voor de bewoner en een gezonde business case voor de investeerder in de oplossingen (inclusief de afnemers) mogelijk is.
Vestigingsplaats	Den Haag
Doel / openbaar belang	De vereniging Stroomversnelling heeft als doel het verenigen van leden die renovatie- en nieuwbouwconcepten met minimaal het ambitieniveau van Nul op de Meter (NOM) ontwikkelen, bouwen, afnemen of het afnemen willen faciliteren. De leden beogen NOM te bereiken met uitsluitend gebruik van duurzame energie, opgewekt uit niet fossiele brandstoffen.
Beleid /voortgang	Ad 1. Pas wanneer 25% van het potentieel is bereikt, is de fase van ontwikkeling (door koplopers en volgers) afgerond en de fase van autonome opschaling bereikt. Ad 2. Jaarlijkse productieaantallen van 50.000 gekoppeld aan renovatie, 25.000 aan nieuwbouw en 100.000 aan installatievervanging.
Eigen vermogen verbonden partij	Per begin 2023: € 402.218 Per eind 2023: € 437.610
Vreemd vermogen verbonden partij	Per begin 2023: € 668.617 Per eind 2023: € 335.734
Resultaat verbonden partij	2023: € 27.864 nadelig 2022: € 5.824 nadelig

